

Sotsiaalministri määruse „Nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrusega kaasajastatakse ujulate, basseinide ja veekeskuste tervisekaitsenõuded eesmärgiga ennetada terviseohte, parandada teenuste kvaliteeti, suurendada kasutajate ohutust ja vähendada terviseriske.

Võrreldes kehtiva korraga ei kehtestata enam üksikasjalikke nõudeid vee ja basseinide puhastamise meetoditele, tsirkulatsioonile ega ehituslikele tingimustele. Teenuseosutajale jääb suurem vastutus ja vabadus valida sobivad lahendused ohutu keskkonna ja puhta vee tagamiseks. Samuti kaotatakse nõue basseini üks kord aastas tühjendada.

Määrus annab ettevõtjatele suurema paindlikkuse rakendada kaasaegseid tehnoloogiaid ilma vett kloreerimata, näiteks UV-kiirgus, ultrafiltratsioon või osoneerimine. Terviseameti töökoormus võib esialgu suureneeda, kuna uue määruse sisu võib tekitada teenuseosutajatel rohkem küsimusi võrreldes kehtiva määrusega, mis on juba aastatega sisse töötatud ja mille sätted on konkreetsemad. Sellega seoses võib Terviseametil tekkida täpsemate juhendmaterjalide tegemise vajadus määruse paremaks rakendamiseks. Konkreetsete nõuete määrusest väljajätmine tähendab vähem punkte, mida kontrollida, kuid laiem sõnastus ja tõlgendamisruum eeldab Terviseameti-poolset põhjalikumalt ohutuse hindamist, mistõttu jääb ameti koormus pikas perspektiivis hinnanguliselt samaks.

Olulised muudatused:

- Kaotatakse vananenud ja ülereguleeritud nõuded.
- Teenuseosutaja otsustab, kuidas tagada ohutus ja teenuse kvaliteet.
- Paraneb veeohutus ja väheneb kemikaalide (sh kloori) kasutamine.
- Vetelpääste võimekuse nõuded kohandatakse basseini eripäraga.
- Ujumisvõimalused muutuvad paremini kättesaadavaks ka allergikutele.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi rahvatervishoiu osakonna nõunik Ramon Nahkur (ramon.nahkur@sm.ee). Määruse juriidilise analüüsi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Piret Eelmets (piret.eelmets@sm.ee). Määruse on keeleteoimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeleteoimetaja Virge Tammaru (virge.tammaru@fin.ee).

Määrus on tehtud koostöös Terviseameti (Aune Annus-Urmet, Leena Albreht, Natalja Šubina, Pilleriin Kalmus, Raul Sarri, Kersti Raenok), Siseministeeriumi (Mari Tikan), Päästeameti (Mikko Virkala) ja Eesti Vetelpääste Seltsiga (Gert Teder).

1.3. Märkused

Määrus on seotud rahvatervishoiu seaduse (RT I, 02.01.2025, 3) jõustumisega 2025. aasta 1. septembril.

Määrusega asendatakse seni kehtinud Vabariigi Valitsuse 15. märtsi 2007. a määrus nr 80 „[Tervisekaitsenõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele](#)“. Määrus kehtestatakse rahvatervishoiu seaduse § 20 lõike 2 alusel.

Määruse koostamisel on lähtutud rahvastiku tervise arengukavast 2020–2030.¹

---

¹ <https://www.sm.ee/rahvastiku-tervise-arengukava-2020-2030>.

Määrus ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrus koosneb viiest paragrahvist.

Paragrahv 1 sätestatakse määruse reguleerimis- ja kohaldamisala.

Nõuded kohalduvad ujulatele, basseinidele ja veekeskustele ning nende ruumidele, ohutusele, basseiniveele ja teenuse osutamisele. Nõuded on täitmiseks ujumise ja suplemisega seonduvaid teenuseid osutavatele avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele, kes osutavad ujumis- ja suplemisteenuseid tasu eest või tasuta. Nõuded kehtivad näiteks avalikele ujulatele, spaadele, veekeskustele, majutusasutustele, kus on ujula, koolidele ja lasteaedadele, kus on ujula, ning mujal, kus ujumisteenust osutatakse. Nõuded ei kehti selliste külmaveebasseinide looduslikule veele, kus veevahetus toimub läbivooluna, ega supelrandade rajatistele ja atraktsioonidele, kus kasutatakse pinnavett ning veevahetus toimub läbivooluna.

Paragrahv 2 sätestatakse nõuded ujula, basseini ja veekeskuse teenusele, ruumidele ja ohutusele.

Lõikes 1 sätestatakse üldnõudena, et tagatud peab olema teenuste ja ruumide ohutus uppumiste, vigastuste ja sisekliimast põhjustatud tervisehäirete ennetamiseks, vee mikrobioloogilise saastumise vähendamiseks ja päästetööde (inimese veest välja toomine, ohutusse kohta viimine) tegemiseks.

Ohutuse all mõeldakse seda, et materjalid peavad vastama kasutusotstarbele ja olema ujulates kasutamiseks sobilikud ning ruumid ja pinnad peavad olema kergesti pestavad, et minimeerida terviseriske. Basseini seinte ja põhja konstruktsioon ei tohiks halvendada vee omadusi, see peab olema veekindel, mehaaniliselt tugev ning vastupidav puhastamisele ja desinfitseerimisele. Pindade puhastamisel tuleks kasutada biotsiidseaduse nõuetele vastavaid desinfitseerivaid aineid ning asjakohaseid pesuaineid ja -vahendeid.

Terviseohutuse hindamisel tuleb järgida ohutust reguleerivaid õigusakte. Ehitusseadustiku §-s 8 sätestatakse ohutuse põhimõte, mille kohaselt peab ehitus, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus olema ohutu. Ehitus, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus on ohutu, kui see ei põhjusta ohtu inimesele, varale, keskkonnale, riigi julgeolekule või riigikaitseobjektile. Asjakohane on järgida ujulate ohutust käsitlevaid standardeid ning kasutada neis esitatud lahendusi ohutuse tagamiseks. Samuti on oluline, et ehitustooteid kasutatakse tootja ette nähtud kasutusotstarbel.

Teenuse ohutuse ja kvaliteedi üldnõuded on sätestatud tarbijakaitseaduse §-des 9 ja 10. Näiteks on tarbijakaitseaduse § 9 lõikes 1 sätestatud, et kaup ja teenus peavad vastama kehtestatud nõuetele, olema sihipärasel kasutamisel ohutud tarbija elule, tervisele ja varale ning selliste omadustega, mida tarbija tavaliselt õigustatult eeldab. Tarbijakaitseaduse §-s 10 on sätestatud, et kui teenusele ei ole kehtestatud nõudeid õigusaktiga, hindab järelevalveasutus teenuse ohutust, arvestades: 1) Eesti standardiks ülevõetud rahvusvahelist või Euroopa standardiorganisatsiooni standardit; 2) algupäraselt Eesti standardit; 3) asjakohase valdkonna teenuse ohutuse tagamise head tava; 4) teaduse ja tehnika hetkeseisu; 5) tarbija põhjendatud ootusi ohutuse suhtes.

Lõike 1 punktis 1 nimetatud nõuetekohane sisekliima (sh ventilatsioon ja valgustus) tähendab, et õhu liikumise kiirus, õhuvahetus, suhteline õhuniiskus, temperatuur ja valgustus peaksid vastama vajadustele ja soovitatavalt mitteiluruumide ehitusstandarditele, näiteks: [EVS-EN 16798-3](#) „Mitteiluruumide ventilatsioon. Üldnõuded ventilatsiooni- ja ruumiõhu konditsioneerimissüsteemidele” ja [EVS-EN 16798-1](#) „Sisekeskkonna algandmed hoonete energiatõhususe projekteerimiseks ja hindamiseks, lähtudes siseõhu kvaliteedist, soojuslikust

mugavusest, valgustusest ja akustikast” või muudele samaväärsetele rahvusvaheliselt tunnustatud dokumentidele.

Ebapiisav ventilatsioon soodustab õhuniiskuse liigset suurenemist ja lenduvate kloreerimisprotsessi jääkainete (sh klooramiinide, trihalometaanide ja teiste ühendite) kontsentratsiooni suurenemist siseõhus. Kloreerimise jääkained võivad põhjustada hingamisteede ja silmade ärritust.

Tähelepanu tuleb pöörata ka sellele, et ruumid ja basseinid oleksid vajalikul määral valgustatud, et inimesed näeksid võimalikke takistusi, treppe ja teisi inimesi.

Punktis 2 nimetatud libisemis- ja vigastusohu vähendamine tähendab seda, et tuleks rakendada kõiki võimalikke meetmeid, et vähendada libisemis- ja kukkumisohtu – alates materjalide ja plaatide valikust kuni teavitamiseni. Kõik materjalid ja plaadid ei pruugi tagada libisemiskindlust, kuigi nende spetsifikatsioonis võib olla lubatud neid märgades tingimustes kasutada. Tuleb veenduda, et ka ujulates kasutatavad materjalid on ette nähtud just vastavates tingimustes kasutamiseks. Saunades on vajalik arvestada uste avamise suundadega, et kui keegi kukub ukse ette, saaks ukse väljast avada.

Ujulate ja veekeskuste ruumide põrandad, kus käiakse jalatsiteta, ja basseini ümbritsev käigurada tuleks varustada äravoolutrappidega. Põrandakalle peab tagama vee äravoolu äravoolutrappide kaudu kanalisatsiooni. Basseini ümbritsevalt käigurajalt ei tohiks vesi sattuda tagasi basseini, kuna see võib saastada basseinivett.

Põrandapind, kus käiakse jalatsiteta või puhaste (ujula hügieenitingimusi arvestavate) jalatsitega ja mis on kokkupuutes veega või millele satub vett ja muid vedelikke, peaks vähendama libisemisohtu. Kehtivas määruks oli sätestatud, et põrand ei tohi olla libe, aga selle saavutamine ujulate kasutamise praktikas on väga keeruline, kuna ujulates on vee tekkimine pindadele praktiliselt vältimatu ja vesi tekitab alati libedust.

Selleks et vältida saunades, duširuumides ja basseiniruumides kvaliteedinõuetele mittevastavate ehitusmaterjalide kasutamist mis on libedad ning põhjustavad kukkumisi ja sellega kaasnevaid traumasid (peapõrutused, selgroovigastused, luumurrud), soovitatakse põrandakattematerjalide valikul arvestatada libeduskindlust reguleeriva standardi EVS-EN 15288-1 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardi nõudeid (nt Saksa valdkonda reguleerivaid standardeid DIN 51130 ja DIN 51097). Näiteks on ehitusmaterjali tehnilistele näitajatele märgitud standardiga lubatud hõõrdekoefitsient.

Ohutuse suurendamiseks saab kasutada veel näiteks teavitussilti „libeduseoht“ ja kleebiseid, paigaldada lisakäepidemeid ja -tugesid, karestada pindasid jm. Arvestada tuleb ka puudega inimestega, näiteks on soovitatav nägemispuuet arvestades luua kontrastsed värvilahendused, eristatavad astmed ja basseini piir.

Punktiga 3 kohustatakse andma teenusekasutajatele teavet basseini sügavuse ning basseinivee ja ruumide temperatuuride kohta, et klient oskaks ise vastavalt enda võimetele ja tervises seisundile ohtusid hinnata. Ujula ja veekeskuse kasutajale on soovitatav esitatada teave nähtavas kohas. Ruumide temperatuurid peaksid olema optimeeritud, et nad ei soodustaks kas liigset jahtumist ja külmetamist või ülekuumenemist.

Punktiga 4 nähakse ette, et basseinis peab olema puhkamise võimalus, mis tähendab seda, et kui basseinis olles ei jõua inimene puhkamiseks basseinist väljuda ja ta jalad põhja ei ulatu, oleks tal võimalus puhata basseini sees, näiteks on olemas toru, millest kinni haarata, eraldi tasapind või süvend basseini seinas, millele toetuda, ujumise basseinis rajapiirded või muu asjakohane lahendus. Vastavaid näiteid leiab standardist EVS-EN 15288-1:2018.

Punktis 5 nimetatud atraktsioonide ja nende kasutamise ohutus tähendab seda, et atraktsioonid tuleks ehitada ja paigaldada selliselt, et need ei tekitaks vigastusi (nt kriimustusi, marrastusi, traumasid) ega kujutaks kasutajatele ohtu ning nende kasutamine ei soodustaks õnnetusi ega kokkupõrkeid. Näiteks on soovitatav teenuseosutajal tagada see, et liutorudesse ei lubataks

korraga minna rohkematel inimesel, kui on ette nähtud ja oleks olemas teavitustoru kasutamise kohta (nt inimese minimaalne pikkus ja vanus ning kasutamishuht). Lisaks ei tohiks liutorust väljumine olla planeeritud kohta, kus inimesed suplevad ja saavad pidevalt viibida (kokkupõrke ohu vähendamiseks) jm.

Vettehüpete lubamise korral tuleb tähelepanu pöörata hüppajate ja ujujate ohutusele, näiteks sügavusele, et pukk, hüppetorn või hoolaud ning basseini sügavus oleksid projekteeritud vastavalt õigetele mõõtudele vigastuse ohu vältimiseks. Tegemist ei ole sisuliselt uue sättega. Võrreldes kehtiva õigusega asendatakse sõna „sooritamisel“ sõnaga „lubamisel“ ehk ei eeldata, et teenuseosutaja lubab ujulas või veekeskuses igal pool vettehüppeid sooritada, vaid ainult selleks ette nähtud kohtades ja spetsiaalsete ohutusreeglite järgimisel. Soovituslik on kasutada pukkidelt vettehüpete sügavuse arvestamisel Ülemaailmse Ujumisföderatsiooni FINA ja valdkonna ohutust reguleeriva standardi EVS-EN 13451-10 nõudeid.

Punktis 6 nimetatud teenusekasutajate arvu piiramine tähendab seda, et teenust kasutama ei lubataks ülemäära palju inimesi, kuna see võib seada ohtu veekvaliteedi, suurendada vigastuste tekkimist ning takistada ka ujujatele abi pakkumist ja päästetööde tegemist. Teenuse pakkumisel ja koormuse reguleerimisel tuleb lähtuda basseinidele projekteerimisel või renoveerimisel ettenähtud arvestuslikust basseinikoormusest. Teenuseosutajal on soovitatav sisekorra eeskirjadega fikseerida, kuidas kasutajate arvu optimeeritakse (nt lähtudes basseinide spetsiifikast ja otstarbest).

Punkti 7 kohaselt tuleb tagada ujula kasutajatele pesemis-, riietus- ja tualettruumi kasutamise võimalus basseinivee mikrobioloogilise saastumise vähendamiseks. Basseinivee kvaliteet sõltub olulisel määral basseinikasutajate isiklikust hügieenist. Eelnimetatud ruumid on sellised, mille olemasolu tarbija tavaliselt õigustatult eeldab ja mis vähendavad basseinivee reostumise riski. Riietus-, duši- ja tualettruumid tuleks sisustada vastavalt vajadusele, lähtudes arvestuslikust basseinikoormusest, mis leitakse basseini tegeliku veepindala ja ühele basseinikasutajale ette nähtud arvestusliku veepindala suhtest.

Ujula ja veekeskuse kasutajale on mõistlik pääs basseini võimaldada ainult riietus- ja duširuumi kaudu. Selline ruumide paigutus soodustab seda, et basseinikasutaja peseb ennast enne basseini jm ujumisteenuste kasutamist. Selleks et praktilises elus teemat jätkuvalt käsitleda, on vaja pidevalt ja täiendavalt pöörata tähelepanu teadlikkuse parandamisele isikliku hügieeni olulisusest.

Punktis 8 nimetatud basseini sissevoolu ja väljavoolu süsteemide ohutus tähendab eelkõige seda, et basseini sissevool ja väljavool oleks korraldatud nii, et ei tekiks ohtu ujujatele. Näiteks ei tohiks väljavool olla nii tugev, et ujuja võiks jääda riiete, juuste või kehaga väljavooluava külge, mis põhjustaks ujujale vigastusi või uppumist. Samuti peaksid olema sisse- ja väljavooluavade restid terved jms.

Lõikes 2 sätestatakse, et uppumiste ja vigastuste ennetamiseks ning toimunud sündmustele reageerimiseks peab olema tagatud teenusekasutajale abi osutamine, vetelpääste võimekus vastavalt basseini eripäradele ja esmaabi kättesaadavus.

Võrreldes kehtiva korraga on sättes uus ainult vetelpääste võimekuse tagamise nõue.

Sättega ei nõuta vetelpääste kutsetunnistusega vetelpäästja olemasolu. Kuidas teenuseosutaja vetelpääste võimekuse loob, on tema enda otsustada ja hinnata vastavalt osutatava teenuse ja basseini eripäradele. Seega ei kohustata teenuseosutajat komplekteerima vetelpääste kutsetunnistusega personali, vaid ta peab tagama selle, et tööl olevate inimeste seas on alati keegi, kes oskab ja suudab vajaduse korral sukelduda ka ujula sügavaimasse basseini, et sealt abivajaja välja tuua.

Vetelpääste võimekuse selline sätestamine annab teenuseosutajatele erinevad viisid ujulakasutajate ohutuse tagamiseks. Näiteks on Tallinnas Kalevi ujulas olevad basseinid oluliselt sügavamad kui Pärnus Raba ujulas, mis tähendab, et ka vetelpääste võimekus nendes ujulates

peab olema erinev. Vahel võib sügavustesse sukeldumine nõuda ka lisavarustust ja eriväljaõpet, aga see jääb teenuseosutaja hinnata ja korradada.

Vetelpääste võimekuse tagamiseks on erinevaid variante. Üks võimalus on teenuseosutajal saata oma töötaja koolitaja juurde, kelle väljaõpe vastab vetepäästja taseme 3 kutsestandardis nõutule.² Suured veekeskused, kus on korraga valves rohkem kui üks basseini vetelpäästja, võivad endale lisaks koolitada ka vanemvetelpäästjaid, kelle väljaõpe vastab vanemvetelpäästja taseme 4 kutsele.³ Teine variant on, et teenuseosutaja korraldab ise sisekoolitusi oma töötajate võimekuse tagamiseks. Töötaja väljaõpe toimuks sellisel juhul asutusesisese tööalase juhendamise teel. Selle võib läbi viia asutuse töötaja ja sellise isiku puudumise korral pädev väliskoolitaja (Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitaja nõuetele vastav juriidiline isik). Juhendamise järel fikseeritakse see asutuse personaliinfo või dokumendihalduse süsteemis, et teenuseosutajal oleks endal ülevaade ja ka Terviseametil oleks võimalik nõuete täitmist kontrollida. Tööalane juhendamine kehtiks ainult selles konkreetsetes ujulas, kus see läbi viidi, ja selle sisu kattuks vetelpäästja taseme 3 valitava kompetentsi tegevusnäitajatega. Teenuseosutaja sisekoolitust läbiviiv töötaja peaks läbima vastava kursuse, et omada õigust juhendada veest päästmise kohustusega töötajaid (asutuses määrab vastava isiku asutuse juht).

Vetelpääste võimekuse tagamise nõuet tuleb rakendada hiljemalt 1. jaanuaril 2026 (üleminekuaeg sätestatakse määruse rakendussätetes). Üleminekuaeg on vajalik, et tagada teenuseosutajale mõistlik aeg, et oma vetelpääste võimekus üle hinnata ja vajaduse korral rakendada lisameetmeid.

Lähtudes terviseohutuse aspektist ja arvestades asjaolu, et basseini kasutavad erinevas eas, erineva ujumisoskuse ja füüsilise võimekusega ning erivajadusega inimesed, sätestatakse nõue osutada ujula ja veekeskuse kasutajale vajaduse korral abi, sealhulgas õnnetusjuhtumi korral esmaabi. Tegemist ei ole uue nõudega, sest see on ka kehtivas määruses. Personal peaks olema koolitatud osutama abi ja esmaabi ning peaks oma kvalifikatsiooni regulaarselt uuendama.

Vetelpääste võimekuse jm ohutust puudutavad nõuded on välja töötatud koostöös 2023. aasta kevadel Sotsiaalministeeriumi poolt kokku kutsutud ujulate ohutuse töögrupiga, kuhu kuulusid Siseministeeriumi, Terviseameti, Päästeameti ja Eesti Vetelpääste Seltsi esindajad. Protsessi kaasati ka sektor (teenuseosutajad, Eesti Spaaliit, Eesti Ujumisliit jt) laia ringi küsitluse näol. Töögrupp tegi põhjaliku analüüsi ujulates ja veekeskustes toimunud õnnetustest, esmaabi andmisest ja vetelpäästeteemadest ning Sotsiaalministeerium korraldas 2023. aasta lõpus ujulate ohutust puudutava küsitluse teenuseosutajate (ca 200) jt asjaomaste osapoolte hulgas. Näiteks küsiti, kas esmaabikoolitust ja esmaabi andmise võimekust hinnatakse piisavaks, kas peetakse oluliseks vetelpääste kutseoskustega töötajate olemasolu, kuidas on ujulas tagatud õnnetusjuhtumitega tegelemine jpm. Küsitluses osales ligi 60 teenuseosutajat. Õnnetuste analüüsi ja küsitluse tulemuste põhjal sõnastati asjakohased määruse muudatused.

Paragrahv 3 sätestatakse nõuded basseininiveele.

Lõike 1 kohaselt tagab teenuseosutaja nõuetele vastava veekvaliteedi ja teenusekasutajatele sellekohase teabe. Soovi korral tuleb ujula ja veekeskuse kasutajale anda teavet basseininivee kvaliteedi näitajate kohta (esitatud selgelt ja arusaadavalt kõigile kasutajatele).

Lõikes 2 sätestatakse, et basseininiveeks võetav vesi peab vastama veeseaduses joogiveele kehtestatud nõuetele.

Basseininiveeks võetav vesi peab vastama joogiveele kehtestatud nõuetele, kuna basseinis puutub inimene otseselt kokku veega ja vesi satub ka suhu. Basseininivesi saastub pidevalt nii mikroobse kui ka orgaanilise ja anorgaanilise reostusega. Esmaseks reostusallikaks on ujujad ise. Ujulate ja basseinide kasutamisega seotud terviseohte saab jagada mikrobioloogilisteks (fekaalse ja mittefekaalse päritoluga) ja keemilisteks terviseohtudeks. Esmatähtsad on mikrobioloogilised

² <https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/11206466>.

³ <https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/11247544>.

terviseohud. Kuna eri bakteriliikide (stafülokokid, pseudomonased ja *coli*-laadsed bakterid) allikad basseinivees on erinevad, on vajalik kehtestada kõikide nende bakteriliikide määramise nõue basseinivee kvaliteedi normimisel. Fekaalsed enterokokid on pikema eluvõimega väliskeskkonnas ja vastupidavamad vee desinfitseerimisele, mistõttu on kehtestatud nõue määrata fekaalse reostuse näitajat (enterokokid). Basseinivee füüsikalise-keemilistest näitajatest nõutakse lisatud temperatuuri muutusest tingitud vaba kloori määramist. Vaba kloor on osa vees olevast kogukloorist, mis ei ole muundatud bakterite, vetikate või muu orgaanilise aine poolt. Vaba kloor on tõendiks, et bakterite ja orgaaniliste ainete hapendumine on lõppenud. Kloorimise tõhususe jooksul kontroll põhineb vaba kloori määramisel. Samuti nõutakse, et määrataks seotud kloori (klooramiinid), mis iseloomustab basseinivee koormust ja reostumist. Klooramiinid tekitavad kloorihaisu, mis ekslikult arvatakse olevat tingitud liigest kloorist. Klooramiinid ärritavad nahka ja silmi. Kui basseinivee desinfitseerimiseks kasutatakse klooriühendeid, mis sisaldavad ka isotsüaanuurhapet (nt trikloroisotsüaanuurhape ehk sümkloreen, naatriumtrokloreen ehk naatriumdikloroisotsüaanuraat jt), tuleb jälgida isotsüaanuurhappe sisaldust vees. Isotsüaanuurhapet kasutatakse kloori stabiliseerimiseks vees, et vaba kloor UV-kiirguse tõttu kiiresti ei laguneks ja säiliks selle desinfitseeriv toime. Tsüaanuurhape vees ei lagune ning selle kontsentratsioon vees aja jooksul suureneb. Kui isotsüaanuurhapet on liiga palju, toob see kaasa vaba kloori vähenemise ning võib toimuda mikrobioloogiline saastumine.

Kuna määrase lõppeesmärk on tagada puhas vesi ning anda teenuseosutajatele rohkem paindlikkust ja valikuvabadust, ei sätestata määruks enam seda, kuidas vett puhastada, kuidas toimub veevahetus (vee tsirkuleerimine) jm. Kehtivas määruks on veel sätestatud, et basseini lisatakse iga päev vastavalt tegelikule basseinikoormusele iga basseinikasutaja kohta vähemalt 30 liitrit värsket vett. Basseinivesi saastub pidevalt nii mikroobse kui ka orgaanilise ja anorgaanilise reostusega, mis võib ohustada basseinikasutajate tervist. Samuti ei lagune basseinivee töötlemisel teatud ühendid (nt nitraadid, tsüaanuurhapped jt) ning nende kontsentratsioon basseinivees suureneb pidevalt. Terviseohte ennetava tegevusena on jätkuvalt tugevalt soovituslik lisada basseini iga basseinikasutaja kohta 30 liitrit värsket vett päevas, mille üle tuleb pidada igapäevast arvestust veemõõtja näitude ja tegeliku basseinikasutajate arvu abil. Basseinivee asendamine puhastatud veega toimub vastavalt tegelikule basseinikoormusele, mis arvestatakse basseinikasutajate arvu järgi tunnis. Basseinivee korduvkasutamisel tuleb basseinivett puhastada, nt desinfitseerimise, filtreerimise, UV-kiirguse, ozoneerimise või muude meetodite teel. Basseinivee keemilisel desinfitseerimisel võib kasutada ainult biotsiidiseaduse nõuetele vastavaid desinfitseerivaid ained.

Määrus ei sisalda enam ka nõudeid basseini puhastamisele. Kui kehtivas määruks oli lõikes 1 sätestatud, et basseini tühjendatakse, puhastatakse ja desinfitseeritakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas, siis enam ei nõuta basseini tühjendamist üks kord aastas, vaid seda tuleb teha vastavalt vajadusele, lähtudes basseini koormusest, veekvaliteedist, veetöötlusmeetoditest ja basseini tehnilisest korrasolekust. Tühjendamise puhul on suurematel ujulatel praktikas probleem veesurve kadumisega suuremahulisest basseinist. Väiksemaid basseine tühjendatakse tihemini, mulli- ja jaapani vannid tühjenevad põhimõtteliselt igal filtripesul. Pärast suuremate basseinide tühjendamist on esinenud mõnel pool lekkimisi ja probleeme basseini seinte konstruktsiooniga. Basseini tühjendamine üks kord aastas pole tänapäevaste efektiivsete vee puhastustehnoloogiate kasutamise korral enam õigusatud ka veekulu tõttu. Basseini tühjendamine peaks olema õigustatud halva veekvaliteedi trendide puhul põhjendatud juhtudel ja Terviseameti suunistel.

Terviseameti eksperdid analüüsisid lõikes 3 nimetatud mikrobioloogiliste näitajate asjakohasust. Otsustati, et need on siiani asjakohased näitajad vee mikrobioloogilisele ohutusele hinnangu andmiseks ning muudatusi võrreldes kehtiva määruks ei tehta. Samasugune hinnang anti ka lõikes 5 nimetatud füüsikalise-keemiliste näitajate kohta ning jõuti samuti järeldusele, et võrreldes kehtiva korraga pole vaja muudatusi teha. Näitajad on piisavad ja asjakohased basseinivee kvaliteedi iseloomustamiseks ja vee terviseohutusele hinnangu andmiseks.

Lõigetes 3 ja 5 on nimetatud mikrobioloogilised ja füüsikalise-keemilised näitajad, millele peab basseinivesi vastama.

Lõikes 4 sätestatakse, et basseinivesi ei tohi sisaldada parasiite, patogeenseid mikroorganisme ega mis tahes aineid sellises koguses, mis kujutab potentsiaalset ohtu inimeste tervisele. Määruses ei ole võimalik sätestada kõikehõlmavat loetelu sellistest parasiitidest, patogeenidest ja ainetest, mis võivad ohtu kujutada. Seetõttu, kui basseinikasutajatel tekib terviseprobleem ja seda ei suudeta seostada määruses sätestatud mikrobioloogiliste või füüsikalis-keemiliste näitajatega, on vaja täiendavalt uurida, mis probleemi tekitab (nt võib basseinis kogunema hakata *Legionella*) ja see seejärel elimineerida.

Lõikes 6 on sätestatud üksnes koolibasseini ja väikelaste basseini veetemperatuuri nõuded, mis on ka kehtivas määruses. Temperatuurinõuded sätestatakse selleks, et lastel oleks basseinis mugav (suplubasseinid) ja külmetamise risk oleks maandatud. Terviseohutuse seisukohast on väga oluline, et basseinivee temperatuur oleks reguleeritud vähemalt selliste basseinide puhul, mida kasutavad lapsed (koolibasseinid, väikelaste basseinid). Basseinides, mis ei asu koolides, aga kus kokkuleppeliselt toimuvad kohustuslikud ujumistunnid ja treeningud (sh täiskasvanute omad) samaaegselt, on keeruline saavutada nõutud temperatuure, aga võimaluse korral võiks neid järgida vähemalt kohustuslike koolitundide puhul. Laste puhul peab vee temperatuur olema kõrgem kui täiskasvanute puhul, sest võrreldes täiskasvanutega on lapsed vähem aktiivsed, samuti on neil vähem nahapinda võrreldes täiskasvanuga, mis tähendab, et nad jahtuvad vees kiiremini. Basseinivee temperatuuri määramisel tuleks arvestada kõige tundlikumate basseinikasutajate vajadusi (mida nooremad ujuvad, seda soojem peaks vee temperatuur olema). Muude basseinidele veetemperatuuri nõudeid enam ei kehtestata. Kui täiskasvanule temperatuur ei sobi, on tal võimalus lahkuda, ujulat edaspidi vältida või esitada pretensioon, aga lapsel on vähem kontrolli ja ta ei saa alati ujumistunnist või trennist lahkuda.

Lõikes 7 sätestatakse, et kui basseinivee desinfitseerimiseks kasutatakse muid meetodeid kui kloreerimine, ei tule määruse lõike 5 punktides 7–9 sätestatud näitajaid määrata. Teisisõnu, kui kloreerimist ei toimu, pole ka klooriühendite määramine vees õigustatud, kuna neid ei saa seal tekkida. Enne kloreerimise ärajätmist ning desinfitseerimisele alternatiivsete uute veetötlussüsteemide ja tehnoloogiate kasutusele võtmist soovib Terviseamet teenuseosutajal teostada riskihindamine, et olla veendunud veekvaliteedi nõuetele vastavuse säilimises ning välja töötada vee kvaliteedi tagamise süsteem (sh võimalikud täiendavad vee kvaliteedinäitajad ja nende proovivõtusagedused, et vältida riski, et uus tehnoloogia ei taga piisavat desinfitseerimist või võib põhjustada võimalikke jääkproduktide teket, mis võivad kujutada ohtu tervisele). Teaduse ja tehnika arenemisel ning uute vajaduste valguses on turule tekkinud ja tekkimas uusi veepuhastustehnoloogiaid, mis suudavad vett desinfitseerida ja hoida see mikrobioloogiliselt stabiilsena ilma kloori kasutamata või minimeerides kloori kasutust (nt UV-kiirgus, täiustatud oksüdatsiooniprotsessid, ultrafiltratsioon jm). Sellised tehnoloogiad on maailmas (nt Saksamaal) kasutusele võetud eesmärgiga pakkuda ujumisteenust inimestele, kes soovivad kloori vältida (allergiliste reaktsioonide ja/või lõhnareostuse tõttu). Õigusruum peab olema universaalne ja paindlik ning arvestama selliste tehnoloogiate võimaliku rakendamisega ka Eestis.

Paragrahv 4 sätestatakse nõuded basseinivee kontrollimisele.

Lõike 1 kohaselt tuleb basseinivee kvaliteedi nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks § 3 lõigetes 3 ja 5 sätestatud näitajaid (mikrobioloogilised ja füüsikalis-keemilised näitajad) laboratoorselt kontrollida vähemalt üks kord kuus. Analüüsi tulemused esitatakse Terviseametile esimesel võimalusel. Tegemist on juba kehtiva määruse sättega. Eesmärk on see, et teenuseosutajad edastaksid Terviseameti inspektorile laboritulemused, ilma et Terviseamet seda pidevalt nõudma peaks, samuti see, et ajakohane info basseinivee nõuetele vastavuse kohta oleks Terviseameti veebilehel olemas. Ka tarbijatel on ootus, et Terviseameti kodulehelt leiab kõige asjakohasemat infot ujulate basseinivee kvaliteedi kohta. Laboratoorseid analüüse vajab Terviseamet iga kuu ning ta sisestab need vee terviseohutuse infosüsteemi (VTI), mille kaudu on võimalik tulemusi ka avalikustada. Inspektorid jälgivad jooksvalt basseinivee kvaliteeti ja proovivõtu sageduse täitmist. Kui proov nõuetele ei vasta, saavad inspektorid olukorda teenuseosutajalt üle kontrollida ja rakendatud meetmeid hinnata. Samuti saab laborianalüüsiga võrrelda kohapeal igapäevaselt määratavate näitajate tulemusi, et probleemile jälile jõuda. Olenevalt olukorrast arvestab inspektor

kohapeal mõõdetud tulemusi, suunab tegema korduslaborianalüüsi, soovitab basseini sulgeda vms.

Lõikes 2 sätestatakse, et vee saastatuse või saastatuse kahtluse korral ja pärast saaste likvideerimist tuleb teha kordusproov rakendatud meetmete tõhususe ja veekvaliteedi nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Eesmärk on saada väljaspool regulaarset kontrolli ülevaade veekvaliteedist ja selle vastavusest nõuetele. Mikrobioloogiliste näitajate piirsalduse ületamise kahtluse korral tehakse basseinivee kvaliteedi kontroll esimesel võimalusel, sest mikrobioloogiliste näitajate ületamise korral on oht tervisele suurem.

Lõikes 3 sätestatakse, et basseinivee temperatuuri, pH-taset ning vaba ja seotud kloori näitajaid määratakse iga päev vähemalt üks kord enne basseini avamist, tööpäeva keskel ja tööpäeva lõpus. Võrreldes kehtiva korraga ei tule enam täita hädususe kohta kehtinud nõuet, sest hädusust ei ole basseinide valdajad suutelised mõõtma võrreldavatel alustel. Soovitus mõõta nimetatud näitajaid kolm korda päevas on üldlevinud nõue, et veenduda vee puhtuses hommikul enne teenuse täiemahulist kasutamist, päeval ajal, kui koormus on suur, ja õhtul, et olukord üle kontrollida ning teha kindlaks, kas öösel on vaja rakendada vajalikke meetmeid. Kolm korda päevas kloori ja pH mõõtmine ja tulemuste fikseerimine on väga oluline. Nende tulemuste põhjal saab ka kiiresti reageerida ohuolukordade korral.

Võrreldes kehtiva korraga ei nõuta enam proovide võtmise täpset asukohta. Oluline on, et proovid võetakse sellisest kohast, kus vesi on hästi segunenud ja seda kohta teab kõige paremini teenuseosutaja ise. Laboratoorseks analüüsiks võetavad proovid tuleks võtta päeval ajal, kui koormus on kõige suurem.

Lõikes 4 sätestatakse, et basseinivee kvaliteedi kohapealse kontrollimise tulemused (lõikes 3 nimetatud näitajad) dokumenteeritakse taasesitamist võimaldaval kujul. See on oluline selleks, et vajaduse korral saaks esitada neid andmeid Terviseametile järelevalvetoimingute tegemiseks. Siin on mõeldud just kohapeal (ei ole tegemist laboris tehtava analüüsiga) kolm korda päevas määratud mõõtmiste tulemusi (fotomeetri või automaatseadmega). See on vajalik nii ujulatele endale kui ka järelevalveametnikule, et hinnata veekvaliteedi kõikumisi ja ohtu ning võrrelda tulemusi laboratoorsete proovidega. Kui laborianalüüsi tehakse vaid üks kord kuus, võib igapäevaste mõõtmiste jälgimine anda kinnitust sellele, et vesi on tegelikult puhas ja tehnoloogiaga probleeme ei ole, või vastupidi, et probleemid esinevad juba pikemat aega.

Lõikes 5 sätestatakse, et kui basseinivesi ei vasta nõuetele, selgitatakse kohe välja veekvaliteedi nõuetele mittevastavuse põhjused ja rakendatakse vajalikke meetmeid. Mittevastavusest teavitatakse Terviseameti ja vajaduse korral basseini suletakse. Terviseameti teavitamise nõue sätestatakse ennetaval eesmärgil ehk selleks, et fikseerida kaebus ja seostada see basseinivee kvaliteedi nõuetele mittevastavusega.

Paragrahvi 5 lõikes 1 sätestatakse määrase jõustumisajana 1. september 2025. a, mis on rahvatervishoiu seaduse jõustumise aeg.

Lõikes 2 esitatakse määrase § 2 lõike 2 punktis 2 sätestatud vetelpääste võimekuse tagamise nõude rakendussäte, mis jõustub 1. jaanuaril 2026. a. Üleminekuaeg on vajalik, et tagada teenuseosutajale mõistlik aeg, et oma vetelpääste võimekus üle hinnata ja vajaduse korral rakendada lisameetmeid.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole otseselt seotud Euroopa Liidu õiguse ülevõtmisega ega ole vastuolus ELi õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse kehtestamise aluseks oleva volitusnormi alusel kaasajastatakse senini ujulatele kehtinud tervisekaitsenõuded ning kehtestatakse määrase uus redaktsioon. Paljud kehtivas määrases

olevad nõuded kehtestatakse õigusselguse parandamise eesmärgil uuesti ning nende mõju ei hinnata. Uute nõuete eesmärk on parandada ujulates ja veekeskustes osutatavate teenuste kvaliteeti ning suurendada teenusesaajate ja -osutajate ohutust.

Määruses esitatud muudatuste rakendamisel võib eeldada mõju esinemist järgmistes valdkondades: sotsiaalne mõju ja mõju spordile, mõju majandusele, keskkonnale ja riigivalitsemisele. Mõjude olulisuse tuvastamiseks hinnati nimetatud valdkondi nelja kriteeriumi alusel: mõju ulatus, mõju avaldumise sagedus, mõjutatud sihtrühma suurus ja ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk. Määruses esitatud muudatused ei mõjuta infotehnoloogia ja infoühiskonna mõjuvaldkonda, siseturvalisust, regionaalarengut ega riigikaitse ja välissuhete mõjuvaldkonda, mistõttu ei ole mõjusid nendes valdkondades hinnatud.

SOTSIAALNE MÕJU JA MÕJU SPORDILE

Sihtrühm: ujulate ja veekeskuste kasutajad (kogu elanikkond)

Muudatus: vetelpääste võimekuse tagamise nõue

Ujulateenuseid võib potentsiaalselt kasutada kogu elanikkond, sealhulgas ujulates treenivad lapsed ja täiskasvanud, mistõttu on sihtrühma suurus suur.

Vetelpääste võimekuse tagamine kõikides ujulates ja veekeskustes suurendab teenusekasutaja jaoks teenuse kasutamise ohutust ning võimaldab saada vajaduse korral kiiresti esmaabi. Terviseameti sihtuuringu „Ujulate terviseohutus“ (2018) andmetel oli kutsetunnistusega vetelpääste olemas vaid 21,5%-l uuritud ujulatest.

Muudatus: kloreerimisele lisaks alternatiivsete basseinivee desinfitseerimise meetodite kasutamise võimaldamine

Kloreerimise kõrval alternatiivsete veepuhastustehnoloogiate kasutuselevõtt mõjutab eelkõige neid, kes on kloori suhtes tundlikud/allergilised või soovivad seda vältida muul põhjusel, näiteks lõhnareostuse tõttu.

Liigne kloori sisaldus basseinivees ja kloreerimise jääkproduktid võivad põhjustada silmade, naha ja hingamisteede ärritusi. Tervisemõju suurus oleneb kloreerimise jääkproduktide kontsentratsioonist õhus ja vees, samuti inimese enda tundlikkusest, ujulas viibitavast ajast ja tegevuse intensiivsusest.⁴

Kloorile ülitundlikud inimesed saavad määruse rakendamisel ja kaasaegsete puhastustehnoloogiate kasutusele võtmisel võimaluse kasutada basseiniteenust või jätkata teenuste kasutamist ilma kaasnevate tervisehäiringuteta. Muudatus mõjutab otseselt teenusekasutajate tervist ja loob võrdseid võimalusi.

Mõju ulatus, avaldumise sagedus ja ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk

Määruse rakendamisel suureneb ujulate ja veekeskuste kasutajate jaoks teenuse kasutamise ohutus, väheneb õnnetuste tekke risk ning luuakse võrdsemad võimalused kloori suhtes ülitundlikele inimestele. Mõju ulatus on keskmine. Mõju avaldumise sagedus oleneb teenuse kasutamise sagedusest ning võib seega olla väike, keskmine või suur. Ebasoovitavaid mõjusid sihtrühmale ei kaasne, sest teenusekasutaja jaoks on tegemist positiivse muudatusega. Eelnevad arvesse võttes on sihtrühma jaoks tervikuna tegemist mõõduka mõjuga ning oluline mõju avaldub kloori suhtes tundlikele inimestele.

MÕJU MAJANDUSELE

---

⁴ Terviseamet. Keskkonnatervise osakond. Sihtuuring „Ujulate terviseohutus“. Tallinn 2018.

Sihtrühm: Eestis tegutsevad basseinide haldajad ja projekteerijad

Terviseameti andmetel on Eestis ujulaid omavaid asutusi ja ettevõtteid 205, ujulaid on kokku 232 ja basseine 489 (mille hulgast 89 kooli/lasteaia ujulat kuulub KOV-ile). Basseinide projekteerimisega tegelevaid ettevõtteid on Eestis umbes viis. Enamik basseinide projekteerimise ja ümberehitamisega seotud töödest teeb suurim Eestis tegutsev taoline ettevõtte Basseinitehnika OÜ. Kõikidest majanduslikult aktiivsetest ettevõtetest, mida oli 2024. aasta seisuga 158 378⁵, moodustab sihtrühm vaid 0,1%, mistõttu on sihtrühma suurus võrreldes kõikide Eesti ettevõtetega väike.

Muudatus: vetelpääste võimekuse tagamise nõue

Seoses vetelpääste võimekuse tagamise nõude täitmisega tekib ettevõtetele vastavuskulu: tekib töötajate koolitamise vajadus, millega seonduv kulu sõltub valitud koolituse pakkujust ja mahust. Turult võib leida erineva mahu ja hinnatasemega koolitusi, kuid üldiselt saab põhjaliku vetelpääste koolituse läbida maksumusega umbes 300–500 (+ km) eurot iga töötaja kohta. Kui aga ettevõtte hinnangul on personali võimekus vetelpääste pakkumiseks vastavalt basseini eripäradele juba piisav, siis koolituse läbimise kohustust ei teki.

Muudatus: kloreerimisele lisaks alternatiivsete basseinivee desinfitseerimise meetodite kasutamise võimaldamine

Muudatus lisab mõjutatud sihtrühma tegevusele paindlikkust sobivaima puhastusmeetodi valikul. Arvestades võimalust, et turule tekib kaasaegseid lahendusi, mis võivad olla sihtrühma jaoks ka soodsamad, võib sihtrühmale pikas perspektiivis avalduda positiivne majanduslik mõju veepuhastuskulude vähenemise näol.

Uute tehnoloogiate kasutuselevõtt eeldab sihtrühmalt riskihindamise tegemist või tõendamist (et need tehnoloogiad tagavad vee desinfitseerimise ja ei teki ohtu põhjustavaid jääkprodukte), millega kaasneb ühekordne aja- ja tööjõukulu. Riskihindamisele tuginedes peavad ettevõtted pädeva asutuse nõudmisel olema valmis veekvaliteeti hindavaid näitajaid täiendavalt analüüsima.

Mõju ulatus, avaldumise sagedus ja ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk

Ujulateenuse kasutajate ohutuse suurendamiseks peavad basseinide haldajad tegema väiksemaid muudatusi, kuid ettevõtete üldine toimimine ei muutu, mistõttu on mõju ulatus keskmine. Mõju avaldumise sagedus on väike, sest nõuetega tutvutakse ja nende täitmiseks vajalikke tegevusi tehakse üks kord ning püsivat mõju ei kaasne. Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk on väike – ettevõtetele kaasneb minimaalne vastavuskulu, kuid peamine mõju, mis seisneb teenusekasutajate ohutuse suurenemises, on positiivne. Kokkuvõttes on mõjutatud ettevõtete seisukohalt tegemist väheolulise mõjuga.

MÕJU RIIGIVALITSEMISELE

Sihtrühm: Terviseamet

Terviseametis kuulub ujulate järelevalve teenuse nr 143 alla, mis tegeleb laiemalt veega seonduvate küsimustega – joogivesi, suplusvesi, ujulad, mineraalvesi. Ohuproгноosis lähtuvalt seatakse prioriteedid ning teenuse sees tekib jaotus, milline on ujulate kontrolli osakaal kõigist veelvaldkonna objektidest (nt ka supluskohad, veevärgid) ning milliseid ujulaid (koolid, lasteaia, spaad jne) ja millises mahus kontrollitakse. Kontroll toimub ujulates üldiselt nn täieliku kontrolli formaadis, mis tähendab seda, et igas konkreetsel aastal valimisse sattunud ujulas kontrollitakse kõigi määruses sätestatud nõuete järgimist. Lisaks eelnevale jälgib Terviseamet terve aasta jooksul VTI süsteemis ujulate poolt igal kuul tehtud basseinivee analüüside tulemusi. Muu hulgas

⁵ Statistikaamet. [ER021: STATISTILISSE PROFIILI KUULUVAD ETTEVÕTTED TEGEVUSALA \(EMTAK 2008\) JÄRGI. Statistika andmebaas.](#)

jälgitakse basseinivee kvaliteedi trende ja vajaduse korral nõustatakse. Veekvaliteedi olulise halvenemise või kestvama kvaliteedi kõrvalekalde esinemise korral alustatakse menetlust.

Määruse muudatuste rakendamisel jääb Terviseametile riikliku järelevalve roll, kuid nõuete ajakohastamise ja vetelpääste võimekuse tagamise nõude lisamisega kaasneb asutusele kohustus kohandada järelevalveprotsessi vastavalt muutustele. Kloreerimise ärajätmisel ei pea asutus edaspidi järelevalve tegemise käigus klooriühendeid määravaid analüüse tegema, mistõttu võib sellega seondult eeldada kulude kokkuhoidu ühe kontrolli tegemisel umbes 20 euro ulatuses⁶ (lisaks ka isotsüaanuurihappe analüüs), kuid arvestades, et esialgu jääb alternatiivsete tehnoloogiate kasutajate hulk tõenäoliselt marginaalseks, siis olulist kulude kokkuhoidu ei teki.

Kuna basseinivee kvaliteedinõuetele vastavuse tagamine on kooskõlas asutuse eesmärkidega ning järelevalve seisukohast on tegemist marginaalsete muudatustega, on nende mõju ulatus ja ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk väike.

Eelnevat arvestades on Terviseametile avaldub mõju väheoluline.

Sihtrühm: kohalikud omavalitsused (KOV-id) ja nende haldusalas olevad ujulat omavad õppeasutused

KOV-ide valduses on kokku 102 kooli ja lasteaia ujulat. Kokku on õppeasutuste ujulaid 43 KOV-is (54% kõikidest 79-st KOV-ist) ning sihtühma suurus seega suur. Suurem osa ujulatest asub Harjumaal, mistõttu on mõju teistele KOV-idele marginaalne.

Võrreldes kehtiva määrusega on KOV-ide seisukohalt peamine muudatus vetelpääste võimekuse tagamine vastavalt basseini eripärale. Kuna nõude täitmine ei eelda kutsetunnistuse olemasolu, peaks koolidel ja lasteaedadel nõutud võimekus olema kõikide eelduste kohaselt juba tagatud (kehalise kasvataja õpetaja, ujumisõpetaja ja treener, kes suudab lapse veest välja tuua, kasutades ametikohale omaseid oskusi või lisavarustust), mistõttu üldjuhul KOV-idele muudatusega kulu ei kaasne. Kui aga võimekuse ülehindamisel tekib vetelpääste võimekuses küsitavusi, kehtib sama, mis ettevõtete puhul ehk tekib vetelpääste koolituse läbimise vajadus (vt mõju majandusele). Mõju avaldumise sagedus on väike, sest uute nõuetega tutvumine ja vajaduse korral väiksemate korrektiivide tegemine (nt juhendmaterjalide uuendamine) ning koolituse korraldamine/läbimine on ühekordne toiming.

Eelnevat arvestades on KOV-idele avaldub mõju väheoluline.

KESKKONNAMÕJU

Sihtrühm: keskkond ja kaudselt kogu elanikkond

Muudatus: kloreerimisele lisaks alternatiivsete basseinivee desinfitseerimise meetodite kasutamise võimaldamine

Basseinivee desinfitseerimisel kloori kasutamise vähendamine ja alternatiivsete meetodite (nt UV-kiirgus, ultrafiltratsioon, osoonimine või elektrolüüs) rakendamine avaldab positiivset mõju nii elu- ja looduskeskkonnale kui ka inimeste tervisele. Kloreerimise vähendamisega kaasneb väiksem kemikaalide heide õhku ja reoveesüsteemi, mis aitab vähendada negatiivset mõju veeorganismidele ja ökosüsteemidele. Alternatiivsete tehnoloogiate kasutamisel tekib vähem kahjulikke kõrvalprodukte, mistõttu on nende keskkonnamõju väiksem.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

---

⁶ [Veeanalüüsid | Terviseamet](#).

Määruse rakendamisega täiendavaid tulusid ega püsikulusid riigiasutustele ei kaasne. Määruse uuendusega seoses on vaja Terviseameti järelevalvesüsteemi MEIS IT-arendusteks ühekordse kuluna kokku 3750 eurot. Seda taotletakse RES 2026–2029 raames. Kui määruse menetluse raames MEIS arendusteks lisaraha ei eraldata, taotletakse vahendeid uuesti MEIS õigusruumiga seotud seaduse muudatuste ettevalmistamise järgselt RES 2027-2030 raames. MEISi õigusruumiga seotud seaduse muudatuste esmane eelnõu koostatakse 2025 II poolaastal ja eelnõu menetlus on planeeritud 2026 aastasse. Määruse rakendamisega võib osale teenuseosutajatest tekkida vajadus vetelpääste võimekuse suurendamiseks läbida vetelpäästekoolitus, mis on turul hinnavahemikus 300–500 eurot ühe inimese kohta.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. septembril 2025. a. Jõustumisaeg on seotud uue rahvatervishoiu seaduse jõustumise ajaga. Määruse § 2 lõike 2 punktiga 2 ette nähtud vetelpääste võimekuse tagamise nõue jõustub 1. jaanuaril 2026. a. Üleminekuaeg on vajalik, et tagada teenuseosutajale mõistlik aeg, et oma vetelpääste võimekus üle hinnata ja vajaduse korral rakendada lisameetmeid.

7. Määruse kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu Siseministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile ja Kliimaministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Terviseametile, Päästeametile, Eesti Vetelpääste Seltsile, Eesti Ujumisliidule, Basseinitehnika OÜ-le, Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti Spaaliidule ja Eesti Turvaettevõtete Liidule.

Ministeeriumid kooskõlastasid eelnõu märkusteta, v.a Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, kes edastas Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse tähelepanekud, millega on arvestatud. Märkusi esitasid veel Terviseamet, Eesti Ujumisliit, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Eesti Spaaliit ja Eesti Turvaettevõtete Liit. Märkustega arvestamise tabel on seletuskirja lisas.